

50107311 : สาขาวิชาประวัติศาสตร์ศิลปะ

คำสำคัญ : การประดับครุฑ / ปรากฏสมัยอยุธยา

ผู้ย่นุช หวังดำรงทรัพย์ : การประดับครุฑที่ปรากฏในสมัยอยุธยา. อาจารย์ที่ปรึกษา
การค้นคว้าอิสระ : ศ.ดร.สันติ เล็กสุขุม. 63 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์ เพื่อตรวจสอบหาสาเหตุของที่มาที่ไป และการปรับเปลี่ยน
รูปแบบของการประดับ จากครุฑยุคแรกบนนาคปัก มาเป็นประติมากรรมแบบลอยตัว และสาเหตุ
ของการหายไปของการประดับ โดยการค้นคว้าจากข้อมูล งานวิจัยต่างๆ และการสำรวจภาคสนาม
โบราณสถานในประเทศไทยและโบราณสถานในประเทศกัมพูชา ซึ่งยังไม่มีผู้ใดศึกษาไว้ และนำ
ข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เพื่อหาข้อสรุป

เนื้อหาของงานวิจัย แบ่งเป็น 4 บทย่อย ประกอบด้วยบทที่ 1 (บทนำ) กล่าวถึงความ
เป็นมาและความสำคัญของปัญหา บทที่ 2 กล่าวถึงที่มาของงานประดับครุฑยุคแรก บทที่ 3
กล่าวถึงการปรับเปลี่ยนในด้านของการประดับ และด้านรูปแบบของครุฑยุคแรกในดินแดนไทย
โดยเริ่มจากต้นแบบของการประดับ ที่มีอยู่ในศิลปะขอมเปรียบเทียบกับงานที่พบในศิลปะไทย
บทที่ 4 บทสรุป

ผลการวิจัยพบว่า

1. รูปแบบงานประดับครุฑยุคแรกบนนาคปัก ปรากฏวัดนครโกษา เชื่อว่าได้ต้นแบบ
มาจากงานประดับครุฑยุคแรกบนนาคปักของปราสาทขอม
2. การปรับเปลี่ยนงานประดับบนนาคปัก มาเป็นประติมากรรมปูนปั้นแบบนูนสูง
อย่างที่พบบนปรากฏในสมัยอยุธยาตอนต้น สาเหตุหนึ่งเกิดจากการปรับเปลี่ยนรูปทรงของชั้นหลังคา
3. สาเหตุของการหายไปของงานประดับครุฑยุคแรก บนปรากฏประธาน สมัยอยุธยา
ยุคกลาง-ปลาย เกิดจากโครงสร้างทางสถาปัตยกรรม ตั้งแต่ตัวเรือนธาตุ จนถึงชั้นหลังคา ซึ่งพื้นที่
ไม่เอื้ออำนวยในการประดับอีกต่อไป
4. ในการประดับครุฑยุคแรกบนปรากฏ เชื่อว่าพื้นที่ที่มีส่วนสำคัญ ที่ก่อให้เกิดการ
ประดับ เพราะจากการศึกษาปรากฏขนาดเล็กในสมัยอยุธยาตอนปลาย ยังคงพบงานประดับครุฑ
บนชั้นเอดอกของปรากฏ

50107311 : MAJOR : ART HISTORY

KEY WORDS : DECORATION OF GARUDA / PRANG IN AYUTTHAYA

PUNYANUCH WONGDUMRONGSUP : THE DECORATION OF GARUDA ON PRANG IN AYUTTHAYA ART. INDEPENDENT STUDY ADVISOR : PROF. SANTI LEKSUKHUM, Ph.D. 63 pp.

The main objective of this research is to search for the origin and change of the decoration of from Garuda clasping Naga serpent on antefix style to a high relief sculpture style and the reasons of disappearance of decoration by researching from some information, research and field surveys of Siamese and Khmer historic site where there is that no one studies before. And then we take all data to do an analysis.

The contents of the research are divided to four units viz unit 1(Preface)which is about a background and a significance of the problem, unit 2 which is about the origin of Garuda clasping Naga serpent decoration, unit 3 which is about changes of the decoration and the styles of Garuda clasping Naga serpent in Thailand beginning with an original decoration which can be found in Khmer arts comparing with Siamese arts and unit 4 which is a conclusion.

The results are found that..

1. It is believed that the decoration of Garuda clasping Naga serpent on antefix of Prang Wat Nakhon Gosa has an original style from the decoration of Garuda clasping Naga serpent on antefix of Khmer prasat.

2. One reason of a change from the decoration of Garuda clasping Naga serpent on antefix to which can be found in Prang in the early Ayutthaya period is that because a shape of roof is changed.

3. The reason of disappearance of the decoration of Garuda clasping Naga serpent on main prang in the middle to the end age of Ayutthaya period is that because a structure of architecture – from the body to its superstructure, is not appropriate for creating.

4. It is believed that area has some significances for the decoration of Garuda clasping Naga serpent on prang because from the studies of some small Prangs in the end age of Ayutthaya period, still are found the decoration of Garuda on the concave shape of Prang's basement

which shows that shapes of the Prang is mainly important. So it can be concluded that shape of the Prang has an effect on areas for decorating and on sculptures to decorate the decoration of Garuda clasping Naga serpent which is a symbol of ancient belief.

Department of Art History   Graduate School, Silpakorn University   Academic Year 2009

Student's signature .....

Independent Study Advisor's signature .....